

សំណួរនិងចម្លើយពន្ធដារ
សម្រាប់
គ្រឿងប្រឡងបូលបម្រើការងារ
នៅអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ

១. ដូចម្តេចដែលហៅថាអាករលើតម្លៃបន្ថែម?

អាករលើតម្លៃបន្ថែម គឺជាអាករកំណត់ទៅលើការចំណាយទិញរបស់អ្នកប្រើប្រាស់ អាករនេះត្រូវប្រមូលពីការ ប្រកបអាជីវកម្ម និងការនាំចូល។ ការប្រកបអាជីវកម្មភាគច្រើនទាក់ទិនទៅនឹងការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញឬសេវា។ ការប្រកបអាជីវកម្មទាំងនោះ ត្រូវជាប់ អាករលើតម្លៃបន្ថែមប្រសិនបើការផ្គត់ផ្គង់៖

- ធ្វើឡើងក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- ធ្វើឡើងដោយបុគ្គលជាប់អាករ
- ធ្វើឡើងក្នុងដំណាក់កាលប្រកបអាជីវកម្មឬដំណាក់កាលពង្រីកអាជីវកម្ម
- គ្មានការបញ្ជាក់ច្បាស់លាស់ថា មិនជាប់អាករ ឬជាប់អាករតាមអត្រា ០%

ការផ្គត់ផ្គង់ ធ្វើឡើងដោយបុគ្គលជាប់អាករនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាដែលមិនមែន ជាការផ្គត់ផ្គង់មិន ជាប់អាករហៅថា ការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករ។ បុគ្គលជាប់អាករគឺជា រូបវន្តបុគ្គល ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិ ក្រុមហ៊ុនមហាជន ឬបុគ្គលណាមួយដែលមាន ផលរបរបានមកពីការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករលើសពីកំរិតអប្បបរមានៃផលរបរត្រូវ ចុះបញ្ជី ត្រូវទៅចុះបញ្ជីអាករលើ តម្លៃបន្ថែម។ ការផ្គត់ផ្គង់ត្រូវនៅក្រៅដែនអនុវត្តអាករលើតម្លៃបន្ថែមប្រសិនបើការផ្គត់ផ្គង់នោះ ៖

- ធ្វើឡើងដោយបុគ្គលដែលមិនមែនជាបុគ្គលជាប់អាករ ឬ
- មិនធ្វើឡើងក្នុងដំណាក់កាលប្រកបអាជីវកម្ម ឬដំណាក់កាលពង្រីកអាជីវកម្ម។

២. ដូចម្តេចដែលហៅថាការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករ?

ប្រសិនបើលោក/លោកស្រីកំពុងធ្វើអាជីវកម្មទំនិញ(ធ្វើការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ) ឬ ប្រសិនបើលោក/លោកស្រី បំពេញការងារអ្វីមួយដល់បុគ្គលផ្សេងទៀត ហើយ បានទទួលការទូទាត់សម្រាប់ការងារនោះ(ធ្វើការផ្គត់ផ្គង់សេវា) មានន័យថាលោក/ លោកស្រីកំពុងធ្វើការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករ។

សរុបសេចក្តីទៅ អ្វីៗដែលលោក/លោកស្រីបានធ្វើតាមមធ្យោបាយអាជីវកម្ម គឺជាការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករ មិនមែនសំដៅតែអ្វីដែលលោក/លោកស្រីអនុវត្តក្នុង អាជីវកម្មប្រចាំថ្ងៃនោះទេ។

៣. តើមានការផ្គត់ផ្គង់បែបណាផ្សេងទៀតទេ?

ក្រៅពីការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករ នៅមានការផ្គត់ផ្គង់មួយចំនួនទៀត ដែលច្បាប់ ស្តីពីសារពើពន្ធបានកំណត់ថាជា ការផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់អាករ។ លោក/លោកស្រី ចាំបាច់ត្រូវដឹងអំពីការផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់អាករ ព្រោះវាអាចប៉ះពាល់ ដល់ទឹកប្រាក់ អាករលើតម្លៃបន្ថែមនៃទំនិញដែលបានទិញសម្រាប់ប្រកបអាជីវកម្មដែលលោក/ លោកស្រីអាច ស្នើសុំជាឥណទាន។

ការផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់អាកររួមមាន:

- សេវាប្រៃសណីយ៍សាធារណៈ

- សេវារបស់មន្ទីរពេទ្យ គ្លីនិក សេវាខាងវេជ្ជសាស្ត្រ ទន្តសាស្ត្រ និងការលក់ ទំនិញបន្ទាប់បន្សំខាងវេជ្ជសាស្ត្រ និងទន្តសាស្ត្រដែលទាក់ទិនការបំពេញសេវា ទាំងនេះ

- សេវាដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរដោយប្រព័ន្ធដឹកជញ្ជូនសាធារណៈ ដែលជា កម្មសិទ្ធិទាំងស្រុងរបស់រដ្ឋ

- សេវាធានារ៉ាប់រង

- សេវាជាមូលដ្ឋានខាងហិរញ្ញវត្ថុ

- ការនាំចូលសម្ភារៈប្រើប្រាស់ផ្ទាល់ខ្លួនដែលរួចពន្ធគយ

- សកម្មភាពមិនស្វែងរកចំណេញ ដើម្បីបំរើផលប្រយោជន៍សាធារណៈ ដែលបានទទួលស្គាល់ដោយរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ។

៤. ដូចម្តេចដែលហៅថាអាករលើធាតុចេញ?

អាករលើធាតុចេញគឺជាអាករលើតម្លៃបន្ថែម ដែលលោក/លោកស្រីកំណត់ លើអតិថិជនក្នុងពេលដែល លោក/លោកស្រីជាបុគ្គលជាប់អាករធ្វើការផ្គត់ផ្គង់ ជាប់អាករ។

៥. អាត្រាអាករលើតម្លៃបន្ថែមមានប៉ុន្មាន?

មានអាត្រាពីរគឺ អាត្រាស្តង់ដារ(១០ភាគរយ) និង អាត្រាសូន្យ(០ភាគរយ)។

៦. ធ្វើដូចម្តេចទើបខ្ញុំដឹងថាការផ្គត់ផ្គង់របស់ខ្ញុំ ជាប់អាករតាមអាត្រាសូន្យ ឬ មិន ជាប់អាករ?

ចំណុចទី៣ខាងលើបានរៀបរាប់អំពីការផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់អាករ។ ប្រសិនបើ លោក/លោកស្រីមិនយល់ច្បាស់ អំពីការផ្គត់ផ្គង់របស់លោក/លោកស្រីទេនោះ សូមអញ្ជើញទៅសាកសួរនៅនាយកដ្ឋានគ្រប់គ្រងអ្នកជាប់ពន្ធដារ។

ការនាំទំនិញចេញពីព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ការផ្គត់ផ្គង់សេវាជាប់អាករ ដែលបានធ្វើនៅក្រៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងការដឹកជញ្ជូនទំនិញ ឬអ្នក ដំណើរជាអន្តរជាតិព្រមទាំងទំនិញ និង សេវាដែលទាក់ទិននឹងការនាំ ចេញនិង ការដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរជាអន្តរជាតិត្រូវជាប់អាករតាមអាត្រាសូន្យ។

សូមចងចាំថា ការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករណាមួយដែលមិនជាប់អាករតាមអាត្រា សូន្យ ត្រូវជាប់ជាប់អាករ តាមអាត្រាស្តង់ដារ។

៧. តើការផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់អាករ និងការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករតាមអាត្រាសូន្យ ខុសគ្នា យ៉ាងដូចម្តេច?

ជាទូទៅចំពោះការផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់អាករ និង ការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករតាមអាត្រាសូន្យ គឺលោក/លោកស្រីមិនត្រូវ គិតអាករលើការផ្គត់ផ្គង់ទាំងពីរនេះទេ ក៏ ប៉ុន្តែប្រសិនបើលោក/លោកស្រីធ្វើការផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់អាករ លោក/ លោកស្រីមិន អាចទទួលបានវិញនូវប្រាក់អាករលើធាតុចូល ដែលលោក/លោកស្រីបានបង់

នោះឡើយ។

៨. តើមានការផ្គត់ផ្គង់ណាទៀតដែលជាប់អាករលើតម្លៃបន្ថែម?

ក្រៅពីការលក់ប្រចាំថ្ងៃ នៅមានការផ្គត់ផ្គង់ផ្សេងទៀត ដែលលោក/លោកស្រីត្រូវតែគិតអាករលើតម្លៃបន្ថែមដូចជា៖

ក. ការផ្គត់ផ្គង់ម្ហូបអាហារ ឬទំនិញផ្សេងទៀត ឱ្យដល់បុគ្គលិករបស់លោក/លោកស្រី ទោះបីជាក្នុងរូបភាពលក់ដោយបញ្ចុះថ្លៃ ឬឥតគិតថ្លៃក្តី ឬការលក់ចេញពីម៉ាស៊ីនលក់ស្វ័យប្រវត្តិ

ខ. ការលក់ទ្រព្យសកម្មដែលប្រើប្រាស់ក្នុងអាជីវកម្មដូចជា គ្រឿងសម្ភារៈបរិក្ខារ គ្រឿងសង្ហារឹម យានយន្តសម្រាប់ធ្វើអាជីវកម្ម ។ល។

គ. ការឱ្យជួល ឬឱ្យខ្ចីទំនិញទៅបុគ្គលម្នាក់ទៀត

ឃ. ការជូនអំណោយទៅមិត្តភក្តិ ឬ អ្នកតំណាងអាជីវកម្ម

ង. ការដកយកទំនិញទៅប្រើប្រាស់សម្រាប់ជាប្រយោជន៍ផ្ទាល់របស់លោក/លោកស្រីនិងគ្រួសាររបស់លោក/លោកស្រី

ច. កម្រៃដែលបានមកពីការលក់អ្វីមួយក្នុងនាមបុគ្គលផ្សេងទៀត

៩. តើខ្ញុំនៅតែគិតអាករលើតម្លៃបន្ថែមឬ ប្រសិនបើគ្មានការទូទាត់ប្រាក់?

ក្នុងករណីនេះ លោក/លោកស្រីត្រូវតែគិតអាករលើតម្លៃបន្ថែម លើទំនិញ ឬសេវាដែលបានផ្គត់ផ្គង់ដូចមាន ចែងក្នុងចំណុចទី៨ខាងលើដោយផ្អែកលើតម្លៃទីផ្សារនៃទំនិញឬសេវា នៅពេលធ្វើការផ្គត់ផ្គង់នោះ។ ក៏ដូចគ្នាដែរ លោក/លោកស្រីត្រូវតែគិតអាករលើតម្លៃបន្ថែមតាមតម្លៃពេញ ចំពោះទំនិញណាមួយដែលលោក/លោកស្រីធ្វើ ការផ្គត់ផ្គង់ហើយទទួលសំណងមកវិញជាទំនិញឬ សេវាជំនួសឱ្យសាច់ប្រាក់ ដូចជា ការដោះដូរទំនិញជាដើម។ ប្រសិនបើលោក/លោកស្រីត្រូវគិតអាករលើតម្លៃបន្ថែម ប៉ុន្តែមិនបានគិតទេនោះ លោក/លោកស្រីនឹងនៅតែ គិតអាករលើធាតុចេញដដែល។ តម្លៃដែលលោក/លោកស្រីបានគិតពីអតិថិជនត្រូវចាត់ទុកជាតម្លៃរួមទាំង អាករលើតម្លៃបន្ថែម។

១០. តើអ្វីទៅជាអាករលើធាតុចូល?

អាករលើធាតុចូល គឺជាប្រាក់អាករដែលលោក/លោកស្រីបានបង់លើទំនិញ ឬសេវា ដែលលោក/លោកស្រី បានទិញសម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងអាជីវកម្ម។ ប្រសិនបើលោក/លោកស្រីបានចុះបញ្ជីអាករលើតម្លៃបន្ថែមហើយ នោះ លោក/លោកស្រីអាចស្នើសុំឥណទានអាករលើតម្លៃបន្ថែម ដែលបានកំណត់លើទំនិញឬសេវាខាងលើ នេះ។ នេះគឺជាអាករលើធាតុចូលរបស់លោក/លោកស្រី។ ក្រៅពីអាករលើតម្លៃបន្ថែមដែលបានបង់លើការទិញ វត្ថុធាតុដើម ឬ ការទិញទំនិញសម្រាប់លក់ទៅវិញ អាករលើធាតុចូលក៏រួមបញ្ចូលផងដែរនូវអាករ ដែលបានបង់លើ៖

ក.ការទិញសម្ភារការិយាល័យ

ខ.ការទិញយានយន្តសម្រាប់ដឹកជញ្ជូនទំនិញក្នុងអាជីវកម្ម

គ.ចំណាយថ្លៃអគ្គីសនីសម្រាប់អាជីវកម្ម

ឃ.ចំណាយថ្លៃទូរស័ព្ទប្រើប្រាស់សម្រាប់អាជីវកម្ម

ង. ចំណាយលើសេវាក្នុងការធ្វើអាជីវកម្ម (ឧទាហរណ៍៖ ថ្លៃឈ្នួល គណនេយ្យករ ឬមេធាវី) អាករលើធាតុចូលមិនរួមបញ្ចូលទេនូវអាករលើតម្លៃបន្ថែម ដែលបានបង់លើទំនិញឬ សេវាសម្រាប់អាជីវកម្ម របស់បុគ្គលដទៃ ឬ អាករលើតម្លៃបន្ថែមលើការទិញប្រើប្រាស់ផ្ទាល់ខ្លួន ដូចជាការទិញគ្រឿងសង្ហារឹមសម្រាប់ តុបតែងគេហដ្ឋានរបស់លោក/លោកស្រីជាដើម។ អាករលើតម្លៃបន្ថែមដែលបានបង់បែបនេះមិនមែនជាអាករ លើធាតុចូលរបស់លោក/លោកស្រីទេ។

១១. ជានិច្ចកាលតើខ្ញុំអាចទទួលមកវិញនូវអាករលើធាតុចូលឬទេ?

នៅពេលដែលលោក/លោកស្រីមានការចំណាយ ហើយត្រូវបង់អាករលើតម្លៃបន្ថែម លោក/លោកស្រីត្រូវសួរ ខ្លួនឯងថា តើការចំណាយនេះសម្រាប់តែការប្រកបអាជីវកម្មរបស់លោក/លោកស្រីពិតមែនឬទេ?

ប្រសិនបើពិតមែនលោក/លោកស្រីអាចនឹងកាត់កងបានដោយធ្វើការស្នើសុំឥណទានអាករលើធាតុចូល។

សូមចងចាំថាលោក/លោកស្រីមិនអាចស្នើសុំជាឥណទានអាករលើធាតុចូលសម្រាប់ការចំណាយដូច ខាងក្រោមនេះបានទេដូចជា៖

ក. ការទិញរថយន្ត លើកលែងតែលោក/លោកស្រីប្រកបអាជីវកម្ម លក់ឬជួល រថយន្តនោះ

ខ. ការទទួលភ្ញៀវ ការកំសាន្ត ឬការសម្រាកលំហែ លើកលែងតែលោក/លោកស្រី ប្រកបអាជីវកម្មផ្គត់ផ្គង់ការទទួលភ្ញៀវ ការកំសាន្ត ឬការសម្រាកលំហែ។

១២. ចុះប្រសិនបើខ្ញុំធ្វើការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករផង ផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់អាករផង?

ប្រសិនបើពេលកំពុងធ្វើការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករ លោក/លោកស្រីធ្វើការផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់អាករដូចមានចែងក្នុង ចំណុចទី៣ លោក/លោកស្រីអាចស្នើសុំឥណទានអាករលើធាតុចូលបានតែចំណែកដែលទាក់ទិនទៅនឹងការផ្គត់ ផ្គង់ជាប់អាករប៉ុណ្ណោះ។

១៣. តើត្រូវមានភស្តុតាងអ្វីខ្លះដើម្បីស្នើសុំអាករលើធាតុចូល?

លោក/លោកស្រីត្រូវតែមានច្បាប់ដើម នៃបង្កាន់ដៃអាករលើតម្លៃបន្ថែមត្រឹមត្រូវ ឬ ប្រតិទិននាំចូលបញ្ជាក់ ដោយទីចាត់ការគយ និងរដ្ឋករដើម្បីស្នើសុំឥណទានអាករលើធាតុចូល។

ប្រសិនបើលោក/លោកស្រីគ្មានឯកសារដូចខាងលើនេះទេ លោក/លោកស្រីមិនអាចស្នើសុំជាឥណទានបាន ទេ។

១៤. តើខ្ញុំត្រូវស្នើសុំឥណទានអាករលើធាតុចូលដោយរបៀបណា?

នៅពេលដែលលោក/លោកស្រីបំពេញលិខិតប្រកាសអាករលើតម្លៃបន្ថែមប្រចាំខែនីមួយៗ ចំនួនទឹកប្រាក់ ដែលលោក/លោកស្រីសរសេរចូលក្នុងប្រអប់លេខ០៨ ឬប្រអប់លេខ១០ គឺជាឥណទានអាករលើធាតុចូល របស់លោក/លោកស្រី។

ក្នុងករណីដែលចំនួនសរុបក្នុងប្រអប់លេខ១១ លើសពីចំនួនទឹកប្រាក់ក្នុងប្រអប់លេខ១៥ លោក/លោកស្រី ត្រូវសរសេរចំនួនលើសចូលក្នុងប្រអប់លេខ១៧

ដើម្បីសុំបង្វិលសងវិញ ឬ សរសេរចូលក្នុងប្រអប់លេខ១៨ សម្រាប់យោងទៅមុខ ក្នុងលិខិតប្រកាសខែបន្ទាប់។ អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ នឹងធ្វើការទូទាត់ជូនលោក/ លោក ស្រី បើសិនជាលោក/លោកស្រីជាអ្នកនាំចូល ឬ មានឥណទានសម្រាប់ យោងទៅមុខរយៈពេលបីខែ។

១៥. តើអ្នកណាខ្លះត្រូវចុះបញ្ជីអាករលើតម្លៃបន្ថែម?

ក្រុមហ៊ុនដើមទុន អ្នកនាំចេញនាំចូល និងសហគ្រាសវិនិយោគទាំងអស់ត្រូវ មានកាតព្វកិច្ចចុះបញ្ជីអាករលើ តម្លៃបន្ថែមចាប់ពីថ្ងៃចាប់ផ្តើមប្រកបអាជីវកម្ម។ បុគ្គលណាដែលបានបង្កើតសហគ្រាសអាជីវកម្ម ឬ មានបំណង បង្កើតសហ គ្រាសអាជីវកម្មប្រសិនបើមាន ឬ រំពឹងថានឹងមានផលបរបរជាប់អាករក្នុងរយៈពេល បីខែប្រតិទិនជាប់ គ្នាលើសពី១២៥លានរៀលសម្រាប់ការផ្គត់ផ្គង់ ទំនិញ និង លើសពី៦០លានរៀលសម្រាប់ការផ្គត់ផ្គង់សេវា បុគ្គល នោះអាចធ្វើការស្នើសុំចុះ បញ្ជីអាករលើតម្លៃបន្ថែមបាន។ ម្យ៉ាងវិញទៀតក្នុងរយៈពេលដូចគ្នានេះបុគ្គល ណា ដែលមានផលបរបរជាប់អាករបានមកពីការចុះកិច្ចសន្យាជាមួយរដ្ឋលើសពី ៣០លានរៀល បុគ្គលនោះត្រូវតែ ចុះបញ្ជីអាករលើតម្លៃបន្ថែម។ ផលបរបរជាប់ អាករ គឺជាចំណូលដុលររបស់អាជីវកម្មដោយមិនគិតបញ្ចូលអាករលើតម្លៃបន្ថែម និងចំណូលពី ការផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់អាករដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៥៧ នៃច្បាប់ស្តីពី សារពើពន្ធ។

- សម្រាប់គោលដៅនៃការចុះបញ្ជីអាករលើតម្លៃបន្ថែម ពាក្យ "បុគ្គល" សំដៅដល់៖
 - សហគ្រាសឯកបុគ្គល
 - ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិ
 - ក្រុមហ៊ុនឯកជន
 - ក្រុមហ៊ុនមហាជន
 - ក្រុមហ៊ុនចំរុះ

- ក្រុមអាជីវកម្ម
- ភ្ជាប់ ឬ សមាគម ។ល។

ពាក្យ "សហគ្រាសអាជីវកម្ម" សំដៅដល់អាជីវកម្មគ្រប់ប្រភេទដូចជា៖

ក. អាជីវកម្មធម្មតា៖ ហាងលក់ទំនិញ អ្នកម៉ៅការ អ្នកផលិត អ្នកលក់ដុំ អ្នកផ្តល់សេវាផ្សេងៗ ។ល។

ខ. ការធ្វើអាជីវកម្មនិងវិជ្ជាជីវៈ៖ ស្ថាបត្យករ វិស្វករ គណនេយ្យករ មេធាវី ។ល។

គ. សកម្មភាពដែលធ្វើឡើងដោយអង្គភាពមិនស្វែងរកចំណេញនានា៖ សហគមន៍ សមាគម ភ្ជាប់ភីឡា ។ល។

១៦. តើខ្ញុំត្រូវចុះបញ្ជីនៅពេលណា?

អនុលោមតាមច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ លោក/លោកស្រីត្រូវចុះបញ្ជីអាករលើតម្លៃបន្ថែមក្នុងរយៈពេល ១៥ថ្ងៃក្រោយមានសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ច (ក្រោយថ្ងៃចុះបញ្ជីនៅក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម)។

១៧. ធ្វើដូចម្តេចទើបដឹងថា ខ្ញុំជាបុគ្គលត្រូវចុះបញ្ជី?

ជាធម្មតាលោក/លោកស្រីត្រូវលើកយកមកពិចារណានូវផលរបរអាជីវកម្មរបស់ខ្លួនក្នុងរយៈពេល៣ខែប្រតិទិន កន្លងមក។ ប្រសិនបើក្នុងអំឡុងពេលនេះ លោក/លោកស្រីធ្វើការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករ ហើយមានផលរបរជាប់ អាករលើសពីកម្រិតអប្បបរមានៃផលរបរត្រូវចុះបញ្ជីដូចមានចែងក្នុងចំណុចទី១ លោក/លោកស្រីត្រូវចុះបញ្ជី អាករលើតម្លៃបន្ថែម។ ក៏ដូចគ្នាដែរប្រសិនបើលោក/លោកស្រីរំពឹងជឿជាក់ថាក្នុងរយៈពេល៣ខែប្រតិទិនខាងមុខ តម្លៃសរុបនៃ ការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាកររបស់ខ្លួន លើសពីកម្រិតអប្បបរមានៃផលរបរត្រូវចុះបញ្ជីដូចមានចែងក្នុងចំណុចទី១ នោះលោក/លោកស្រីត្រូវចុះបញ្ជីអាករលើតម្លៃបន្ថែម។

សូមចងចាំថាទោះបីលោក/លោកស្រីមិនមានកាតព្វកិច្ចចុះបញ្ជីនៅពេលបច្ចុប្បន្នក៏ដោយ តែបើសិនជា នៅពេលអនាគត អាជីវកម្មរបស់លោក/លោកស្រីមានការរីកចម្រើន ហើយផលរបរជាប់អាករកើនឡើង ដល់កម្រិតអប្បបរមានៃ

ផលរបរត្រូវចុះបញ្ជី លោក/លោកស្រីត្រូវចុះបញ្ជីតាមការតម្រូវនៃច្បាប់ស្តីពី
សារពើបន្ទ។

សូមកត់សម្គាល់ថា ផលរបរជាប់អាកររបស់លោក/លោកស្រីគឺជាតម្លៃនៃ
ការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករទាំងអស់រួម ទាំងតម្លៃនៃការនាំចេញដែលជាប់អាករតាមអ
ត្រាសូន្យភាគរយ។

១៨. តើខ្ញុំត្រូវគណនាផលរបរជាប់អាកររបស់ខ្ញុំយ៉ាងដូចម្តេច?

ផលរបរជាប់អាកររបស់លោក/លោកស្រីត្រូវបានគណនាដោយផ្អែកលើ
មូលដ្ឋានជាប់បន្ត។ ត្រូវយកដំណាក់ កាលពីរមកថ្មីៗថ្ងៃគឺ រយៈពេលបីខែ
ប្រតិទិនកន្លងមក និងរយៈពេលបីខែប្រតិទិនខាងមុខ។ លោក/លោកស្រីត្រូវធ្វើ
ការប៉ាន់ស្មាននូវតម្លៃសរុបការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករនៃទំនិញ និង សេវាក្នុងរយៈពេល
បីខែ ប្រតិទិនកន្លងមក លើសពីកំរិតអប្បបរមានៃផលរបរត្រូវចុះបញ្ជី លោក/
លោកស្រី ត្រូវចុះបញ្ជីអាករលើតម្លៃ បន្ថែម។ បើសិនជានៅក្នុងអំឡុងពេលបីខែ
ប្រតិទិនខាងមុខ លោក/លោកស្រីរំពឹងជឿជាក់ថាតម្លៃសរុបនៃការផ្គត់ផ្គង់ ជាប់
អាករនៃទំនិញនិងសេវាលើសពីកំរិតអប្បបរមានៃផលរបរត្រូវចុះបញ្ជី លោក/
លោកស្រីក៏ត្រូវចុះបញ្ជីដែរ។

១៩. បើសិនជាផលរបររបស់ខ្ញុំទាបជាងកំរិតអប្បបរមានៃផលរបរត្រូវចុះបញ្ជីតើ
ខ្ញុំអាចចុះបញ្ជីបានទេ?

បើសិនជានៅក្នុងរយៈពេល៣ខែប្រតិទិនផលរបរជាប់អាកររបស់លោក/
លោកស្រីទាបជាងកំរិតអប្បបរមានៃផលរបរត្រូវចុះបញ្ជីលោក/លោកស្រីអាច
ស្នើសុំចុះបញ្ជីដោយស្ម័គ្រចិត្ត។ លោក/លោកស្រីត្រូវបញ្ជាក់ជូន អគ្គនាយកនៃអគ្គ
នាយកដ្ឋានពន្ធដារថានឹងគោរពប្រតិទិនឱ្យបានខ្ជាប់ខ្ជួននូវកាតព្វកិច្ចរបស់ខ្លួន
ដើម្បីគោល បំណងនៃអាករលើតម្លៃបន្ថែម។ មុននឹងដាក់ពាក្យស្នើសុំចុះបញ្ជី
លោក/លោកស្រីត្រូវពិចារណាថាតើការចុះបញ្ជីនឹងផ្តល់ផលប្រយោជន៍ដល់
លោក/លោកស្រីឬទេ។

២០. កត្តាអ្វីខ្លះដែលត្រូវយកមកពិចារណាថា តើខ្ញុំគួរដាក់ពាក្យស្នើសុំចុះបញ្ជី ឬទេ?

ក្នុងការពិចារណាថា តើលោក/លោកស្រីគួរចុះបញ្ជីអាករលើតម្លៃបន្ថែមឬ យ៉ាងណានោះ លោក/លោកស្រីត្រូវ សួរខ្លួនឯងថា៖

ក. តើឥណទានអាករលើធាតុចូលរបស់ខ្ញុំ តែងតែលើសពីអាករដែលខ្ញុំ កំណត់លើការលក់ដូររបស់ ខ្ញុំឬទេ?

ឧទាហរណ៍ ប្រសិនបើលោក/លោកស្រីជាអ្នកប្រកបអាជីវកម្មទាក់ទងដាក់ ការនាំចេញសេវាដែលជាប់អាករតាម អត្រាសូន្យភាគរយ លោក/លោកស្រីអាច ពិចារណាបានថាលោក/លោកស្រីនឹងមានបំណងចុះបញ្ជី ដោយស្ម័គ្រចិត្តដើម្បី ស្នើសុំបង្វិលសងវិញនូវប្រាក់អាករដែលបានបង់លើការទិញនិងចំណាយនានា។

ខ. តើខ្ញុំធ្វើការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករឱ្យបុគ្គលជាប់អាករដែលបានចុះបញ្ជីដទៃ ទៀតឬទេ?

ប្រសិនបើលោក/លោកស្រីមិនបានចុះបញ្ជីអាករលើតម្លៃបន្ថែមទេ លោក/ លោកស្រីមិនអាចចេញវិក្កយបត្រ អាករលើតម្លៃបន្ថែមឱ្យអតិថិជនដែលបានចុះ បញ្ជីរបស់លោក/លោកស្រីបានទេ។ ពេលនោះអតិថិជនរបស់ លោក/លោកស្រី មិនអាចស្នើសុំឥណទានអាករលើធាតុចូលបានទេ ម្ល៉ោះហើយពេលលក់ចេញ វិញ អតិថិជន របស់លោក/លោកស្រីត្រូវគិតថ្លៃខ្ពស់ជាងសព្វដង។ ក្នុងករណីនេះ គាត់អាចនឹងជ្រើសរើសការធ្វើអាជីវកម្មជា មួយអ្នកផ្គត់ផ្គង់ដែលបានចុះបញ្ជី ផ្សេងទៀត ហើយលោក/លោកស្រីនឹងបាត់បង់មុខរបររបស់ខ្លួន។

គ. តើខ្ញុំធ្វើអាជីវកម្មជាសំខាន់ជាមួយបុគ្គលជាប់អាករដែលមិនបានចុះបញ្ជី ឬទេ?

ក្នុងករណីនេះ វាហាក់ដូចជាគ្មានផលប្រយោជន៍អ្វីដល់លោក/លោកស្រី ដើម្បីចុះបញ្ជីអាករលើតម្លៃបន្ថែម ទេ រហូតដល់ពេលណាដែលលោក/លោកស្រី មានផលរបរដល់កំរិតត្រូវចុះបញ្ជីដូចពេលក្នុងចំណុចទី៣ ខាងលើ។

ឃ. លោក/លោកស្រីគួរយកមកពិចារណាផងដែរនូវកាតព្វកិច្ចនៃការចុះបញ្ជី

នៅពេលដែលបានចុះបញ្ជីរួចលោក/លោកស្រី ត្រូវគណនាអាករលើធាតុចេញលើការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករទាំង អស់។ លោក/លោកស្រីអាចស្នើសុំឥណទានបានតែចំពោះអាករលើធាតុចូល ដែលអាចបែងចែកបានចំពោះ ការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករប៉ុណ្ណោះ។ លោក/លោកស្រីត្រូវដាក់លិខិតប្រកាសអាករលើតម្លៃបន្ថែមជូនអគ្គនាយកដ្ឋាន ពន្ធដារឱ្យបានទៀងទាត់ ហើយនិងកាន់រក្សាបញ្ជីកាតណេយ្យឱ្យបានត្រឹមត្រូវសម្រាប់មន្ត្រី អគ្គនាយកដ្ឋាន ពន្ធដារត្រួតពិនិត្យនៅគ្រប់ពេលវេលា។ ប្រសិនបើលោក/លោកស្រីសម្រេចធ្វើការស្នើសុំចុះបញ្ជីដោយស្ម័គ្រចិត្ត ត្រូវភ្ជាប់មកជាមួយនិងទម្រង់ពាក្យ ស្នើសុំនូវលិខិតពន្យល់អំពីចរិតនៃអាជីវកម្មរបស់លោក/លោកស្រី និងមូលហេតុដែលលោក/លោកស្រីមាន បំណងចុះបញ្ជីព្រមទាំងចុះកាលបរិច្ឆេទនៃការស្នើសុំចុះបញ្ជីផង។

ប្រសិនបើលោក/លោកស្រីពុំមានបំណងចុះបញ្ជីក្នុងពេលបច្ចុប្បន្នទេ លោក/លោកស្រីត្រូវបញ្ជាក់ហេតុផល។

ប្រសិនបើលោក/លោកស្រីត្រូវចុះបញ្ជីដោយស្ម័គ្រចិត្ត លោក/លោកស្រីស្ថិតក្នុងលក្ខណៈជាបុគ្គលចុះបញ្ជីក្នុង រយៈពេល២ឆ្នាំដោយមិនគិតពីតម្លៃនៃផលរបរជាប់អាករនៃអាជីវកម្មរបស់លោក/លោកស្រីឡើយ។

២១. ប្រសិនបើខ្ញុំមានបំណងចុះបញ្ជីដោយស្ម័គ្រចិត្ត តើអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារអាចបដិសេធការចុះបញ្ជីរបស់ខ្ញុំ បានឬទេ?

ការចុះបញ្ជីដោយស្ម័គ្រចិត្ត អាចធ្វើទៅបានអាស្រ័យដោយការសម្រេចរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ។ អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ អាចបដិសេធការស្នើសុំចុះបញ្ជីរបស់បុគ្គលណាដែល៖

- ពុំមានទីកន្លែងស្នាក់នៅ ឬ កន្លែងអាជីវកម្មជាប់លាប់
- ពុំបានកាន់និងរក្សាទុកបញ្ជីកាតណេយ្យត្រឹមត្រូវ
- មិនបានបើកគណនីធនាគារជាមួយធនាគារណាមួយ

- បានចុះបញ្ជីសម្រាប់គោលបំណងអាករលើតម្លៃបន្ថែមពីមុនមកតែមិនបានបំពេញកាតព្វកិច្ចតាមបទប្បញ្ញត្តិ ស្តីពីអាករលើតម្លៃបន្ថែម។

២២. តើខ្ញុំអាចចុះបញ្ជីមុនពេលចាប់ផ្តើមធ្វើអាជីវកម្មបានឬទេ?

ប្រសិនបើលោក/លោកស្រីមិនទាន់បានធ្វើការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករ ក្នុងខណៈដែលបានចាប់ផ្តើមធ្វើអាជីវកម្មរួច មកហើយ ហើយលោក/លោកស្រីមានបំណងនឹងធ្វើការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករ នៅពេលខាងមុខ ឧទាហរណ៍ដូចជា ការសាងសង់រោងចក្រជាដើម លោក/លោកស្រីអាចស្នើសុំចុះបញ្ជីជាសហគ្រាសវិនិយោគ មុនថ្ងៃចាប់ផ្តើមធ្វើ ការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករបាន។ លោក/លោកស្រីត្រូវបង្ហាញភស្តុតាងច្បាស់លាស់ជូនអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារនូវគោលបំណង នៃក្រុមហ៊ុន របស់លោក/លោកស្រីក្នុងការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករដោយមធ្យោបាយអាជីវកម្មនានា ដូចជាការសិក្សាពីអាជ្ញាប័ណ្ណ វិនិយោគ កិច្ចសន្យាដែលបានស្នើសុំព័ត៌មានលម្អិតនៃទំនិញក្នុងស្តុក និងការទិញទ្រព្យសកម្មនានា ។ល។ ប្រសិនបើពាក្យស្នើសុំចុះបញ្ជីរបស់លោក/លោកស្រីត្រូវបានទទួល លោក/លោកស្រីអាចស្នើសុំវិញជា បណ្តោះអាសន្ននូវអាករលើធាតុចូលដែលអាចបែងចែកបានទាំងអស់នៃការផ្គត់ផ្គង់អាករដែលជាគោលបំណង របស់លោក/លោកស្រី។ ប៉ុន្តែបើសិនជាលោក/លោកស្រីមិនបានធ្វើការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករក្នុងរយៈពេល២ឆ្នាំទេ នោះលោក/លោកស្រី ត្រូវបង់ជូនអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារវិញនូវអាករលើធាតុចូលដែលអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារបានបង្វិលសង់លោក/ លោកស្រីក្នុងរយៈពេលកន្លងមក។ វិធាននៃអាករលើធាតុចូលមានបញ្ជាក់លម្អិតក្នុងអនុក្រឹត្យស្តីពីអាករលើតម្លៃបន្ថែម លេខ ១១២ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី២២ ខែធ្នូ ឆ្នាំ១៩៩៩។

២៣. បើសិនជាមានអាករលើផលរបរ និងអាករប្រើប្រាស់ បានបង់នៅមុនពេលចុះបញ្ជីអាករលើតម្លៃបន្ថែម តើត្រូវធ្វើ យ៉ាងដូចម្តេច?

បើសិនជានៅពេលចាប់ផ្តើមអនុវត្តអាករលើតម្លៃបន្ថែម លោក/លោកស្រីមាននៅក្នុងស្តុករបស់ខ្លួននូវទំនិញ ជាមូលធននិងទំនិញផ្សេងទៀតដែលបានបង់អាករលើផលរបរ ឬអាករប្រើប្រាស់ លោក/លោកស្រីអាចមាន សិទ្ធិស្នើសុំឥណ

ទានសម្រាប់អាករទាំងនោះបានចំពោះតែទំនិញដែលបានទិញក្នុងរយៈពេល ៦០ ថ្ងៃមុនថ្ងៃចាប់ ផ្ដើមអនុវត្តអាករលើតម្លៃបន្ថែមប៉ុណ្ណោះ។

២៤. តើត្រូវធ្វើយ៉ាងដូចម្តេចចំពោះអាករលើតម្លៃបន្ថែមដែលខ្ញុំបានបង់នៅមុន ពេលចុះបញ្ជី?

លោក/លោកស្រីអាចស្នើសុំឱ្យបង្វិលសងវិញនូវអាករលើតម្លៃបន្ថែមដែល បានបង់លើទំនិញប្រើប្រាស់ក្នុងការ បង្កើតអាជីវកម្ម ចំពោះតែទំនិញដែលបាន ទិញក្នុងរយៈពេល ៦០ថ្ងៃមុនថ្ងៃចុះបញ្ជីប៉ុណ្ណោះ។ លោក/លោកស្រីត្រូវសុំទម្រង់ ស្នើសុំឥណទានពីនាយកដ្ឋានគ្រប់គ្រងអ្នកជាប់ពន្ធនៃ។ នៅពេលដាក់ពាក្យស្នើ សុំ ឥណទាន លោក/លោកស្រីត្រូវភ្ជាប់មកជាមួយនូវឯកសារដែលជាកត្តាជំរាញថា បានបង់អាករលើតម្លៃបន្ថែម លើទំនិញទាំងនោះ។

២៥. តើខ្ញុំត្រូវធ្វើយ៉ាងដូចម្តេចដើម្បីចុះបញ្ជីអាករលើតម្លៃបន្ថែម?

ទម្រង់អតបទ១០១ គឺជាពាក្យស្នើសុំចុះបញ្ជីសម្រាប់បុគ្គលជាប់អាករ ហើយក៏ អាចប្រើជាពាក្យស្នើសុំចុះបញ្ជី ដោយស្ម័គ្រចិត្តផងដែរ។ ទម្រង់នេះត្រូវបានផ្តល់ ជូនលោក/លោកស្រី ដោយនាយកដ្ឋានគ្រប់គ្រងអ្នកជាប់ពន្ធនៃ ។ លោក/ លោក ស្រីត្រូវបំពេញទម្រង់នេះនិងផ្តល់នូវព័ត៌មានបន្ថែមនានាទៅតាមការតម្រូវ ហើយ យកទម្រង់ នេះទៅដាក់ជូន នាយកដ្ឋានគ្រប់គ្រងអ្នកជាប់ពន្ធនៃយ៉ាងយឺតបំផុត ត្រឹមថ្ងៃទី១៥ នៃខែបន្ទាប់ពីខែដែលផលរបរ របស់លោក/លោកស្រី មានការកើន ឡើងលើសពីកំរិតអប្បបរមានៃផលរបរត្រូវចុះបញ្ជី។ ចំពោះក្រុមហ៊ុនដើម ទុន គ្រប់ប្រភេទអ្នកនាំចេញនាំ ចូល សហគ្រាសវិនិយោគ ឬអង្គភាពរបស់រដ្ឋត្រូវ បំពេញទម្រង់ហើយយកទៅ ដាក់ជូននាយកដ្ឋានគ្រប់គ្រងអ្នកជាប់ ពន្ធនៃនៅមុន ពេលចាប់ផ្តើមប្រកបអាជីវកម្ម។ ចំពោះការយឺតយ៉ាវក្នុងការ ដាក់ពាក្យស្នើសុំចុះ បញ្ជី លោក/លោកស្រីនឹង ត្រូវទទួលរងទោសទណ្ឌទៅតាមច្បាប់ស្តីពីសារពើព ន្ធ។ នៅពេក ដាក់ពាក្យស្នើសុំចុះបញ្ជី អត្តនាយកដ្ឋានពន្ធដារនឹង ផ្តល់ជូនលោក/ លោកស្រីនូវលេខចុះបញ្ជីដែលជាលេខ អត្តសញ្ញាណកម្មអតបរបស់លោក/ លោកស្រី។ វិញ្ញាបនប័ត្រ ចុះបញ្ជីត្រូវបានផ្តល់ជូនលោក/លោកស្រី ហើយ

លោក/លោកស្រីត្រូវតែដឹង ឬព្យួរវិញ្ញាបនបត្រនេះនៅទីកន្លែងអាជីវកម្ម ជាសំខាន់ របស់ខ្លួន។ ប្រសិនបើការដាក់ពាក្យស្នើសុំចុះបញ្ជីត្រូវបានបដិសេធ អគ្គនាយក ដ្ឋានពន្ធដារនឹងជូនដំណឹងដល់លោក/ លោកស្រី ដោយភ្ជាប់ជាមួយនូវសេចក្តី ពន្យល់ផ្សេងៗដែលជាហេតុផលនៃការបដិសេធ។

២៦. តើខ្ញុំត្រូវចាប់ផ្តើមប្រមូលអាករលើតម្លៃបន្ថែមនៅពេលណា?

លោក/លោកស្រីត្រូវចាប់ផ្តើមកាន់បញ្ជីគណនេយ្យអាករលើតម្លៃបន្ថែម ហើយនិងប្រមូលអាករលើតម្លៃបន្ថែម ពីអតិថិជនចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទដែលមាន បញ្ជាក់ក្នុងវិញ្ញាបនបត្រចុះបញ្ជីរបស់លោក/លោកស្រី។

២៧. សម្រាប់គោលដៅនៃអាករលើតម្លៃបន្ថែម តើត្រូវកាន់បញ្ជីនិងកំណត់ត្រាអ្វី ខ្លះ?

លោក/លោកស្រីត្រូវកាន់បញ្ជីគណនេយ្យអាករលើតម្លៃបន្ថែមដែលរួមមាន កំណត់ត្រានៃការផ្គត់ផ្គង់និងការ ទិញទំំងអស់ ព្រមទាំងសង្ខេបកំណត់ត្រាអាករ លើតម្លៃបន្ថែមនៃលិខិតប្រកាសប្រចាំខែនីមួយៗ។

ប្រសិនបើលោក/លោកស្រីធ្លាប់បានប្រកបអាជីវកម្ម លោក/លោកស្រីនឹងដឹងថា ព័ត៌មាននៅក្នុងកំណត់ត្រា ប្រចាំថ្ងៃរបស់លោក/លោកស្រីអាចនឹងប្រើប្រាស់ សម្រាប់គណនេយ្យអាករលើតម្លៃបន្ថែមបាន។

២៨. តើខ្ញុំត្រូវធ្វើដូចម្តេចចំពោះលិខិតប្រកាសប្រចាំខែ?

លោក/លោកស្រីត្រូវដាក់លិខិតប្រកាស(ទម្រង់អតប្ប ២០០) ជារៀងរាល់ខែ។ រយៈពេលដែលគ្របដណ្តប់ ដោយលិខិតប្រកាសហៅថារយៈពេលជាប់អាករ។ លោក/លោកស្រីត្រូវបំពេញព័ត៌មានលម្អិតអំពីការផ្គត់ផ្គង់ ដែលលោក/លោកស្រី បានធ្វើនិងបានទទួលនៅក្នុងរយៈពេលជាប់អាករ(ខែ) ហើយនិងបង់ប្រាក់អាករ ជូន អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ ឬធ្វើការស្នើសុំបង្វិលសងសណ្ឋានអាករ។ លោក/ លោកស្រីត្រូវដាក់លិខិតប្រកាស និង បង់ប្រាក់អាករនៅនាយកដ្ឋានគ្រប់គ្រងអ្នក ជាប់ពន្ធនៃ យ៉ាងយឺតបំផុតត្រឹមថ្ងៃទី២០ នៃខែបន្ទាប់ពីខែដែលជា រយៈពេលជាប់ អាករ។